

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Факультет військової підготовки

Кафедра ВТП

Предмет: “ТАКТИКА ПС, ТАКТИКА РТВ”

Тема №5. Рішення командира радіотехнічного підрозділу на бойове застосування

Заняття №3   Методика оцінки можливостей ЗПН противника по постановці перешкод

Навчальна мета:

- 1. Вивчити методику оцінки можливостей ЗПН по постановці активних та пасивних перешкод.**
- 2. Набути навичок проведення тактичних розрахунків в ході оцінки ЗПН.**

Інформаційно-методичне забезпечення:

1. Бойовий статут РТВ ПС (батальон, рота).
2. Тактика радіотехнічних військ Навчальний посібник Харків 2006р.
3. Довідник протиповітряної оборони. Київ, 2003р.;
5. Збірка методичних розробок ТРТВ Т.5.

Перше питання: Оцінка можливостей ЗПН по постановці активних перешкод

Друге питання: Оцінка можливостей ЗПН по постановці пасивних перешкод

При оцінці можливостей ЗПН противника по постановці активних перешкод необхідно враховувати дві умови:

- 1. В склад ударного ешелону і ешелону прориву включаються як засоби групового прикриття, так і засоби індивідуального прикриття на кожному літаку (до 10% від загальної кількості літаків в ударі).**
- 2. Крім цього, напрямок прориву системи ППО прикривається літаками РЕБ які обладнанні засобами колективного захисту і які знаходяться в певній зоні баражування. **Активні перешкоди будуть ставитися у всьому діапазоні частот від 70 МГц до 18 ГГц, у яких могли працювати РЛС.****

3. Розрахунок обстановки перешкод при аналізі активних перешкод проводиться на фіксованих рубежах та умовах.

До них відноситься:

I. Рубежі дальнього радіолокаційного виявлення (ДРЛВ) при умові, що всі передавачі активних перешкод для засобів радіолокації РТВ працюють в режимі загороджувальної перешкоди і носії знаходяться на середній висоті.

I. Рубежі дальньої границі вводу в бій винищувальної авіації (ДРВБ) при умові, що всі передавачі активних перешкод для засобів радіолокації працюють в режимі загороджувальної перешкоди і носії знаходяться на середній висоті.

III. Рубежі дальньої границі зони враження (ДГЗВ) зенітних ракетних дивізіонів середньої дальності при умові, що носії передавачів перешкод літаків ударної групи знаходяться на малій висоті.

Працюють:

- **в режимі загороджувальної перешкоди - літаки РЕБ**
- **в режимі прицільної перешкоди - літаки ударної групи.**

Віддалення вказаних рубежів визначається в з'єднанні ПС і доводиться до командирів радіотехнічних підрозділів.

При необхідності точної оцінки обстановки перешкод розрахунок щільності потужності перешкоди ведеться виходячи з віддалення кожного постановника активної перешкоди окремо, а потім приводиться до сумарної щільності потужності перешкод згідно з:

$$\rho_{An} = R \sqrt{\sum_{i=1}^N \frac{\rho^2_{APi}}{R_i^2}};$$

де: R - відстань рубежу відносно РЛС (м);

R_i - дальність $i^{\text{го}}$ постановника активної перешкоди (м);

ρ_{APi} - щільність потужності, що створюється $i^{\text{м}}$ постановником активної перешкоди (Вт/МГц).

Кожен літак РЕБ має по 10 станцій перешкод, тобто 20 передавача, і літак ТА по одній станції перешкод, тобто 2 передавача.

Отже, максимальне значення потужності активних перешкод на вході прийомного пристрою буде мати значення:

$$\rho_{\text{АП-ДРЛВ}} = \frac{P_{\text{пер}\Sigma} \cdot G_j \cdot G_{\text{СРЛ}} \cdot \lambda^2}{4\pi \cdot R^2 \cdot \Delta f_{\text{пер}}};$$

де: $\rho_{\text{АП}}$ - щільність активної перешкоди на вході приймального пристрою СРЛ (Вт/МГц);

$P_{\text{пер}\Sigma}$ - сумарна потужність передавача активних перешкод ЗПН противника (Вт);

G_j - коефіцієнт підсилення антенної системи передавача активних перешкод;

$G_{\text{СРЛ}}$ - коефіцієнт підсилення антенної системи СРЛ;

λ - довжина хвилі передавача СРЛ (м);

$\Delta f_{\text{пер}}$ - діапазон постановки активної перешкоди (МГц);

R - відстань між постановником активної перешкоди та СРЛ (м).

Причому:

$$P_{\Sigma \text{ пер } j} = \sqrt{N_{\text{пап}}} \cdot P_j;$$

де: $N_{\text{ПАП}}$ - число передавачів перешкод;

$P_j =$ - потужність одного передавача активних перешкод ЗПН (Вт).

Друге питання

Оцінку можливостей противника по постановці пасивних перешкод проводять після побудови можливих маршрутів польоту і відповідних їм тактичних прийомів подолання системи ППО.

Постановка пасивних перешкод ведеться, як правило, спеціальними літаками РЕБ та бомбардувальниками.

Можливі щільності пасивної перешкоди розраховуються виходячи з умови, що на кожному літаку РЕБ наявні по два автомати скидання дипольний відбивачів. Середня швидкість скидання складає до 25 пачок за хвилину при швидкості польоту постановника перешкод 900 км/год.

Можлива щільність пасивних перешкод в пачках на 100 метрів (пач/100м) складає:

$$\rho_{ПП} = \frac{V_{СК} \cdot N_{ПП} \cdot N_{АС}}{10 \cdot V_{ПП}} ;$$

де: $V_{ПП}$ - швидкість постановника пасивної перешкоди (тис. м/хв);

$N_{ПП}$ - кількість постановників пасивної перешкоди;

$N_{АС}$ - кількість апаратів скидання на борту постановника пасивної перешкоди;

$V_{СК}$ - швидкість скидання дипольних відбивачів (пач/хв).

Навчальна мета:

1. Вивчити методику оцінки можливостей ЗПН по постановці активних та пасивних перешкод.
2. Набути навичок проведення тактичних розрахунків в ході оцінки ЗПН.

ЗАВДАННЯ НА САМОСТІЙНУ РОБОТУ

Доопрацювати матеріал заняття відповідно навчальної мети